

Provkonstruktion

Årskurs: 9

Ämne: Svenska

Tema: Hjalmar Söderberg

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av Hjalmar Söderbergs litterära verk, särskilt "Doktor Glas", samt deras förmåga att analysera och diskutera centrala teman och moraliska dilemman i berättelsen.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

"Litterära verk och deras förmåga att skildra moraliska dilemman och etiska frågor."

Kunskapskrav

Eleven kan analysera litterära verk med fokus på karaktärsutveckling och centrala teman, samt kunna diskutera verkets relevans och budskap.

Prov

Faktafrågor

1. Vem är huvudkaraktären i "Doktor Glas"?

A) Hjalmar Söderberg

B) ****Doktor Glas****

C) Fröken Helga

D) Pastor Gregorius

2. Vilket tema utforskas mest i "Doktor Glas"?

A) Kärlek

B) ****Moral och etik****

C) Vänskap

D) Skapande av konst

3. Vad kallar Doktor Glas sin känsla av otillräcklighet?

A) Eufori

B) ****Dysterhet****

C) Lycka

D) Besvikelse

4. Vilket dilemma ställs Doktor Glas inför?

A) Ska jag flytta till en annan stad?

B) ****Liv och död****

C) Ska jag söka ett nytt jobb?

D) Ska jag avsluta en vänskap?

5. Hur beskriver Söderberg karaktärernas inre konflikter?

A) Genom handlingar

B) ****Genom inre monologer****

C) Genom dialoger med andra

D) Genom brist på uttryck

6. Vilken tidsepok är Hjalmar Söderberg en del av?

A) Medeltiden

B) ****Den svenska modernismen****

C) Romantiken

D) Renässansen

7. Vad är motsättningarna i Doktor Glas liv?

A) Kärlek och vänskap

B) ****Plikt och känslor****

C) Arbete och fritid

D) Rättvisa och orättvisor

8. Vilken typ av berättarperspektiv används i "Doktor Glas"?

A) Allvetande

B) ****Förstapersonsperspektiv****

C) Tredjepersonsperspektiv

D) Monologperspektiv

9. Hur förhåller sig Doktor Glas till samhällets normer?

A) Han följer dem alltid

B) ****Han ifrågasätter dem****

C) Han ignorerar dem

D) Han skapar nya normer

10. Vad kallar Doktor Glas sina känslor för Fröken Helga?

A) Vänskap

B) ****Kärlek****

C) Hat

D) Indifferens

11. Vilket verk är Hjalmar Söderbergs mest kända?

A) Stukar

B) ****Doktor Glas****

C) Den allvarsamma leken

D) Martin Birck's Ungdom

12. Vilken aspekt av livet belyser Söderberg i sina verk?

A) Politisk historia

B) ****Moraliska dilemman****

C) Världen utanför

D) Naturens skönhet

13. Vad försöker Söderberg förklara med sina karaktärer?

A) Vanligt liv

B) ****Mänsklig komplexitet****

C) Religion

D) Ekonomisk situation

14. Vad är en central fråga i "Doktor Glas"?

A) Vad är vänskap?

B) ****Är det rätt att döda för kärlek?****

C) Hur tjänar man pengar?

D) Vad händer efter döden?

15. Vad förmedlar Söderberg genom Glas inre kamp?

A) En känsla av lycka

B) ****Mänsklighet och svagheter****

C) En stark tro

D) Ett negativt sätt att se på livet

Resonerande frågor

1. Diskutera hur Doktor Glas personliga kamp speglas i hans relationer?

Syftet är att se hur väl elever kan analysera komplexiteten i relationerna i berättelsen.

2. Hur påverkar tidsepoken berättelsens teman enligt din mening?

Frågan ger eleverna möjlighet att tänka kritiskt kring historiska kontexter och deras inverkan på litteratur.

3. Vilken betydelse har inre dialoger för karaktärernas utveckling?

Eleverna får möjlighet att reflektera kring litterära tekniker och deras funktion i berättandet.

4. Hur relaterar "Doktor Glas" till moderna moraliska dilemman?

Eleverna ges utrymme att knyta an till aktuella frågor i dagens samhälle.

5. Vad tycker du är det mest gripande dilemmat i boken? Varför?

Eleverna uppmanas att uttrycka personlig åsikt och analysera litteraturens känslomässiga påverkan.

6. Hur kan Söderbergs verk anses aktuellt i vår tid?

En analys av tidlöshet i litteraturen ger eleverna chans till djupare insikter.

7. Vilka känslor väcker läsningen av "Doktor Glas" hos dig personligen?

Frågan ger en möjlighet för personligt engagemang och djup analys av känslor.

8. Jämför Doktor Glas med en annan karaktär i litteraturen som också står inför moraliska val?

Detta ger eleverna möjlighet att göra en djupgående analys av litterära karaktärer.

Bedömning

Faktafrågor ger 1 poäng vardera och resonerande frågor ger 3 poäng vardera.

För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).